

Nieuwsbulletin

Stuurgroep Schadevergoeding Kabels en Leidingen

Nieuwsbulletin nummer 1, 29 maart 2001

Inleiding

Voor u ligt het eerste nieuwsbulletin van de Stuurgroep Schadevergoeding Kabels en Leidingen. Dit nieuwsbulletin is opgezet om een positieve bijdrage te leveren in de afwikkeling van de nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen. Indien vragen of geschillen ontstaan tussen partijen omtrent de Overeenkomst kan aan de Stuurgroep om haar standpunt gevraagd worden. De werkwijze die de Stuurgroep in deze gevallen hanteert, wordt in dit bulletin weergegeven. Ook wordt ingegaan op de activiteiten die de Stuurgroep ontplooit. Daarnaast gaat dit bulletin in op een aantal geschillen en vragen die bij de Stuurgroep zijn neergelegd en worden de ingenomen standpunten weergegeven. Het betreft hier kwesties die betrekking hebben op de interpretatie van de Overeenkomst inzake verleggingen van kabels en leidingen buiten beheersgebied 1999.

Leden van de Stuurgroep Kabels en Leidingen

dhr. Ir. Th. Ykema (voorzitter)
mevr. Ir. N. Bos (secretaris)
dhr. Ir. J. de Bont (V&W/RWS)
dhr. Ir. P. Rietjens (VELIN)
dhr. Mr. H. Heida (V&W/CDJZ)
dhr. Ing. J. de Jong (VEWIN)
dhr. Mr. Ing. Th. Boon (V&W/Railinfra-beheer)
dhr. Mr. Sj. Bakker (EnergieNed)
dhr. Ir. W. van der Maas (VELIN)
dhr. Drs. Ing. P. Corton (EnergieNed)

Werkwijze

De werkwijze van de Stuurgroep Schadevergoeding Kabels en Leidingen (SKL) met betrekking tot vragen over de Overeenkomst (c.a.) inzake verleggingen van kabels en leidingen buiten beheersgebied d.d. 10 februari 1999 tussen de Minister van Verkeer & Waterstaat en EnergieNed, VELIN en VEWIN.

In de Stuurgroep Kabels en Leidingen zijn zo wel het rijk (V&W en NSRIB) als leidingbeheerders (EnergieNed, VELIN en VEWIN) vertegenwoordigd. Met de oplevering van de bovenbedoelde Overeenkomst heeft de Stuurgroep in wezen haar taak volbracht. Toch hebben de organisaties er voor gekozen om de Stuurgroep nog enige tijd te laten voortbestaan en wel allereerst ter begeleiding van de werking van de Overeenkomst in de praktijk. De Stuurgroep heeft geen arbitrale rol gekregen maar houdt zich beschikbaar voor een authentieke uitleg van de Overeenkomst indien vragen om uitleg of achtergrondinformatie komen. Zij stelt zich tot taak om die beantwoording van zulke vragen periodiek te publiceren. Waar de Overeenkomst voorts gewag maakt van een uitvoeringsprotocol respectievelijk van eventuele verlenging van de Overeenkomst na het verstrijken van de duur van ervan, rekent de Stuurgroep het zich ook tot haar taak die processen te bewaken.

Omdat de Minister van V&W de SKL ook heeft geconsulteerd over de Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 1999 (NKL 1999), is de SKL desgevraagd ook bereid aan onderdelen daarvan een uitleg te geven.

Adres Secretariaat Stuurgroep

Hoofdkantoor Rijkswaterstaat, afdeling Uitvoering
Mevr. Ir. Nathalie Bos
postbus 20906
2500 EX Den Haag
070-3519017
N.Bos@hkw.rws.minvenw.nl

Uitvoeringsprotocol en Projectovereenstemming

De Stuurgroep stelt op het moment een Uitvoeringsprotocol en een model Projectovereenstemming op. De verwachting is dat in de zomer met deze documenten gewerkt zal gaan worden.

In het Uitvoeringsprotocol worden omgangsregels tussen de overheid en de kabel- en leidingeigenaren beschreven en procedures vastgelegd omtrent de verlegging van kabels en leidingen en de financiële afwikkeling ervan. Het uitvoeringsprotocol maakt deel uit van de Projectovereenstemming. De Projectovereenstemming bevat formats voor het vastleggen van projectspecifieke afspraken en informatie. Hierbij kan gedacht worden aan de projectbeschrijving, het juridisch regime waaronder de kabel ligt, de planning en de raming van de kosten voor de verlegging. Ook bevat dit document een berekening van de (voorlopige) schadevergoeding.

De Stuurgroep zal na de zomer nog een presentatie houden over de werking van het Uitvoeringsprotocol en de Projectovereenstemming.

Bij haar werkwijze hanteert de Stuurgroep, hierna te noemen SKL, de volgende criteria.

1. Het gaat om uitleg van de Overeenkomst (naar de bedoeling van de opstellers) maar niet om arbitrage. Desgevraagd zal de SKL behulpzaam zijn bij uitvoeringszaken van de Overeenkomst.
2. Vragen vanuit de praktijk dienen allereerst aan een van de bovengenoemde contractpartners te worden voorgelegd. Beschikt die organisatie niet over voldoende informatie dan kan de SKL worden geconsulteerd.
3. Een interpretatievraag aan de SKL dient door beide partijen gezamenlijk te worden voorgelegd. Dit dient te geschieden in de vorm van een schriftelijke inventarisatie van de feiten en van een gezamenlijk verzoek, dat via twee daartoe aangewezen SKL-leden (in casu de heren Bakker (EnergieNed) en Boon (RIB)), dient te lopen.
4. De in 3 bedoelde leden zullen als een "filter" voor vragen van hun achterban fungeren en zijn gerechtigd om eenvoudige interpretatievragen in onderling overleg af te doen. In dat geval volstaan zij naar de SKL met een verantwoording achteraf.
5. Desgewenst kunnen partijen (maar dan ook alleen beide tegelijk) voor een mondelinge toelichting door de SKL worden uitgenodigd.
6. De SKL is alleen "exegeet" waar het de Overeenkomst betreft. Zij is bereid om desgevraagd door het Departement van V&W ook interpretatievragen te behandelen betreffende de Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 1999 (NKL 1999).
7. De SKL kan desgewenst deskundigen raadplegen.

Standpunten SKL:

- Kosten voor de pre-engineeringsfase vallen niet onder de vergoedingsregels. Pre-engineeringskosten zijn de overlegkosten die in de oriëntatiefase gemaakt worden om te komen tot de aanpak van de verlegging en de projectovereenstemming. Deze kosten vallen buiten de vergoeding ingevolge de regelingen voor vergoedingen voor het verleggen van kabels en leidingen. Vanaf het moment dat partijen overeenstemming hebben over de verlegging komen 'eigen apparaatskosten' voor vergoeding in aanmerking.
- De vergoedingen die op basis van de regelingen voor vergoedingen voor het verleggen van kabels en leidingen worden uitgekeerd, worden aangemerkt als 'echte schadevergoedingen'. Daar 'echte schadevergoedingen' niet zijn onderworpen aan de heffing van omzetbelasting, hoeft bij de bepaling van de vergoedingen ingevolge de Overeenkomst en de NKL99 geen rekening gehouden te worden met omzetbelastingen.

STANDPUNT SKL INZAKE VRIJKOMENDE LEIDINGMATERIALEN

TOEPASSELIJKE BEPALING VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 4 materiaalkosten juncto artikel 6 Uitvoeringskosten

VRAAGSTELLING

Voor wiens rekening komt de afvoer van bij een verlegging vrijkomende leidingmaterialen?

OVERWEGING

De Stuurgroep erkent, dat de bewoordingen van de Overeenkomst niet in alle opzichten duidelijk zijn. Zij meent dat de passage in de Toelichting op artikel 4, 'de kosten van het transport van materialen naar de bouwplaats dienen te worden begrepen onder het begrip materiaalkosten', niet voor alle gevallen beslissend kan zijn. Immers anderzijds meldt artikel 6 hierover, dat 'kosten samenhangend met de uitvoering van het verwijderen van verlaten kabels of leidingen' tot uitvoeringskosten worden gerekend, zulks met de toevoeging "de ter plaatse vrijgekomen materialen zijn c.q. worden eigendom van de leidingbeheerder". De Stuurgroep meent daarom en mede met het oog op haar eigen gevoelens destijds bij de opstelling van de Overeenkomst, dat een nuancering in de toepassing van beide artikelen gerechtvaardigd is.

STANDPUNT

Het afvoeren van vrijkomende leidingmaterialen betreft in het algemeen materiaalkosten. Indien en voor zover er sprake is van afvoer naar een tijdelijk depot nabij het werk, worden als uitzondering op deze algemene regel de transportkosten van het werk naar dit tijdelijk depot beschouwd als uitvoeringskosten van het werk.

21/11/2000

STANDPUNT SKL INZAKE GESTUURDE BORINGEN

TOEPASSELIJKE BEPALING VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 8 Gebiedsbenadering

VRAAGSTELLING

Hoe dient de plaats te worden bepaald, waar de werkzaamheden worden verricht als het gaat om gestuurde boringen. Zie de toelichting op art. 8 'te vergelijken met het verleggen van grondkabels'. Verschil tussen hoogspanningslijnen en ondergrondse leidingen.

OVERWEGING

De aard van een hoogspanningslijn brengt met zich mee, dat de werkzaamheden op een locatie (in de hoogspanningsmast) plaats vinden. Een gestuurde boring berust niet op een keuze die voortkomt uit de aard van de desbetreffende leiding maar is een keuze voor een bepaalde uitvoeringswijze en als zodanig een technisch alternatief voor het graven van sleuven of het doorpersen van leidingen over een geheel trace. Voor gestuurde boringen dient het regiem te gelden dat van toepassing zou zijn, indien gekozen ware voor graven in plaats van boren. Met andere woorden het rechtsregiem van het gehele gebied waar het te verleggen leidinggedeelte lag, is bepalend voor de schaderegeling.

STANDPUNT

Bij gestuurde boringen kan de specifieke gebiedsbenadering zoals deze voor hoogspanningslijnen is gekozen, niet naar analogie worden toegepast.

28/11/2000

UITSPRAAK SKL INZAKE HET VERLIES VAN ZAKELIJKE RECHTEN

VRAAGSTELLING

Dient bij vaststelling van de schadecompensatie aan de leidingbeheerder op basis van de Overeenkomst 1999 rekening gehouden te worden met de uit de verlegging voortvloeiende (noodzakelijke) overgang van het liggen van kabels/ leidingen op basis van 'zakelijk recht' naar het liggen op basis van de 15 Rdhl of 2 Wbr vergunningen?

OVERWEGING(EN)

De Stuurgroep is van mening dat de Overeenkomst 1999 gericht is op het geven van een compensatie voor de noodzakelijke verlegging en de directe verleggingsschade die hieruit voortvloeit. De beheerder van incurante zaken (te verleggen kabels/buisleidingen) wordt schadeloos gesteld, terwijl inkomens- en vermogensschade nadrukkelijk van vergoeding wordt uitgezonderd. De compensatie is gebaseerd op de integrale kosten. Er is geen aanleiding om het verlies van een zakelijk recht als in de vraagstelling omschreven in de vergoeding van de werkelijke verleggingskosten mee te nemen. Door de vervanging van de NKL1991 door de NKL1999 is een vergoeding ten titel van nadeelcompensatie gewaarborgd voor verleggingen die buiten de Overeenkomst 1999 vallen en gaan vallen. Bovendien is in de NKL1999 rekening gehouden met een beperking van het maatschappelijk risico. Als binnen de eerste 5 jaar na een verlegging wederom (onverwacht) verlegd dient te worden, krijgt de kabel- en/of leidingbeheerder in principe een volledige vergoeding van de alsdan optredende verleggingsschade.

STANDPUNT

De Overeenkomst bevat geen compensatie voor het wijzigen van de rechtspositie van 'zakelijk recht' naar een 2 Wbr of 15 Rdhl vergunning. De mogelijke toekomstige financiële consequenties bij de overgang van het liggen van kabels en leidingen op basis van "zakelijk recht" naar het liggen op basis van een 2 Wbr of 15 Rdhl vergunning worden op basis van de Overeenkomst niet vergoed.

15/02/2001

IN HET VOLGENDE NIEUWSBULLETIN

In het volgende nieuwsbulletin kunnen in elk geval de volgende onderwerpen en standpunten van de SKL worden verwacht:

Standpunt inzake Gebiedsbenadering bij Hoogspanningslijnen

Bij het toepassen van de vergoedingsregels bij het verleggen van hoogspanningslijnen blijkt veel onduidelijkheid te bestaan. De Stuurgroep heeft zich de laatste tijd over dit probleem gebogen. Bij het uitkomen van deze nieuwsbrief was de SKL nog niet helemaal rond met haar standpuntbepaling over dit onderwerp. De SKL onderscheidt 9 mogelijke aanpassingen aan hoogspanningslijnen. Voor elk van deze 9 mogelijke aanpassingen zal zij vaststellen welke wijze van schadevergoeding volgens haar geëigend is. Per situatie zal zij daarbij haar overwegingen aangeven.

Op het moment dat het standpunt van de SKL inzake de gebiedsbenadering bij hoogspanningslijnen is afgerond, zal dit standpunt u worden toegezonden.

Standpunt inzake kostenverdeling bij gezamenlijke projecten

In verleggingsproject zoeken partijen naar de optimale oplossing. In projecten waarbij het kruisen van (spoor)wegen, dijken of rivieren onderdeel is, wordt de optimale oplossing vaak gevonden in het bundelen van de kruisingen. De kosten van deze kruising dienen op reële wijze tussen de partijen worden verdeeld. Over dit laatste aspect, het verdelen van de kosten, zal de SKL zich in de komende tijd buigen.